

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

Південно-українське відділення соціологічної асоціації України, м.Одеса

М А Т Е Р І А Л И

VIII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції

“ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ”

(Одеса, 24-25 квітня 2020 року)

Одеса -2020

УДК: 37+316.61

О72 Освіта та соціалізація особистості // Матеріали VII Всеукраїнської інтернет-конференції (Одеса, 24-25 квітня 2020 р.) 56 с.

Рецензенти:

Плавич В.П. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри загально правових дисциплін і міжнародного права одеського національного університету імені І.І.Мечнікова

Халапсис О.В. - доктор філософських наук, професор кафедри філософії та політології Національної металургійної академії України

Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської інтернет-конференції «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 28 травня 2020 року)

«філософська віра у вирішальну роль людського розуму в космоеволюційному процесі» [3, с. 323].

Людина перейшла від того творця, якого розглядав ще Данте до руйнівника, якого ми бачимо зараз в XXI столітті. На планеті не існує такого місця де не побувала б людина. Вона змогла пристосуватися до будь-якого середовища, але у світі діють і непідвладні людині сили – сили самої природи.

Можна чітко проаналізувати наявний стан людства, обтяженого війнами, насильством, убогістю, хворобами, соціальною нерівністю, невіглаством і багатьма іншими проявами людського нерозуміння. Для розв'язання цих проблем можуть знадобитися сотні і тисячі років, якщо людство раніше не знищить себе.

Лише за цей короткий період 2020-го року на території України відбулась низка страшних подій. Ми відчули на собі неймовірні зміни клімату, урагани. А що коїться у світі повені, засухи, напади сарани, пожежі в лісах, катастрофічне забруднення середовища. До цього всього ми добряче доклали свою руку. Але головна проблема, яка на вустах у кожного це проблема вірусу із Китаю – COVID-19. То що ж це таке, діяння рук людини чи помста планети?

Людина в будь-якому випадку займає головну роль в існуванні світу. Але яка це роль? Роль того, хто прагне будь за що стати багатим та відомим нехтуючи природою чи роль людини, яка не кладе свої інтереси вище можливого.

Отже, гуманістичний світогляд як узагальнена система поглядів, переконань, ідеалів будується навколо одного центру – людини. Так в центрі уваги гуманістів в епоху Відродження була людина, причому «подібна» Богові людина-творець, головне місце посідає вона, як найвища цінність. Проте сприйняття людини як вищої цінності не повинно породжувати конфліктну ситуацію в триаді «людина-суспільство-природа». Соціально-філософська система повинна ґрунтуватися на новому ноосферно-гуманістичному стилі, в основі якого лежить відмова від ідеї контролю, придушення, панування людини над природою.

Список використаних джерел

1. Владимир Иванович Вернадский. «Несколько слов о ноосфере» / В. И. Вернадский // Успехи современной биологии. – 1944. - № 18 (2). – С. 113-120.
2. Гивишвили Г. В. Феномен гуманизма / Г. В. Гивишвили. – М. : Российское гуманистическое общество, 2001. – 311 с.
3. Кудишина А. А. Современный гуманизм как феномен культуры: философско-культурологический анализ: дис. ... доктора философских наук: 24.00.01 / Кудишина Анна Алексеевна. – М., 2007. – 314 с.
4. Яншина Ф. Т. Ноосфера: утопия или реальная перспектива. Общественные науки и современность / Ф. Т. Яншина. - 1993. - № 1. - С. 163–173.

Гансова Емма Августівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

ЭТНО-НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОТНОШЕНИЯ НА ЮГЕ УКРАИНЫ

Целью нашего исследования является выяснение особенностей региональной национальной политики. Экономические, культурные, правовые факторы оказывают определенное влияние на этно-национальные отношения как в масштабах страны, так и на уровне региона.

Среди авторов, изучающих национальные проблемы, осуществляющих сравнительные исследования в условиях современной Украины, следует назвать следующих: Леонид Шульман, Евгений Головаха, Наталия Панина, Орест Субтельный и другие.

Осложняет изучение региональной специфики то обстоятельство, что на уровне региона может находиться значительное количество этнических групп, имеющих собственную историческую и культурную биографию.

Существующие здесь этнические группы являются основанием для того, чтобы различать категории «этнос» и «нация». «Нация» - категория политическая, имеющая непосредственное отношение ко всем элементам государственности. Тогда как «этнос» имеет этнографическое, антропологическое, языково-семиотическое содержание.

Оба феномена являются субъектами этно-национальной политики государства, а также органов самоуправления, общественных организаций.

Этно-национальную политику целесообразно анализировать в контексте концепции «социального движения». Согласно политической социологии, данная категория означает наличие определенных целей, планируемого курса действий по достижению целей, идеологии и философии, которые являются обоснованием для реализации программных действий политических партий и общественных организаций.

Социальное движение обычно имеет целый ряд целей и объектов, направленных на их идентификацию и самоидентификацию.

Идеология социального движения предназначена для сплочения членов организаций. Часто она используется в целях критики существующих политических условий. Как правило, рейтинг политической партии имеет тенденцию снижаться после прихода к власти. По мере изменения ценностей часть населения разочаровывается в условиях своего существования. Более того, некоторые социальные движения пытаются предотвратить изменения в обществе.

В политологической теории предлагается следующая классификация социальных движений: экспрессивные, регрессивные, прогрессивные, консервативные, реформационные, революционные, утопические, миграционные. Анализ государственной политики украинского государства демонстрирует наличие практически всех видов данных движений на протяжении всего периода независимости Украины.

За период своего суверенитета Украина реализовала политику, именуемую «Принципы соблюдения Национальных прав всех людей, гарантия прав на национальную независимость и культурное развитие для всех национальностей, проживающих на территории государства». Украинское государство декларирует право использовать родной язык во всех социальных сферах. Внутри административных и территориальных единиц, где проживает данная этническая группа родной язык может быть использован наряду с государственным.

Целесообразно сравнить этнический состав населения Украины с региональной структурой населения. Так, согласно переписи населения 1989 года 72,7 % составляют украинцы, 22,1% русские и 5% - другие. Согласно переписи населения 2001 года, 78% - украинцы, 17% - русские и 5% - национальные меньшинства.

Из 25 национальных регионов 20 находились на юге. Здесь проживали болгары, греки, евреи. 6 регионов были немецкие, 5 – русские. Хотя русские образовывали демографическое большинство в Крыму до периода независимости, они называли себя «психологическим большинством» в восточной, южной и почти во всей Украине. Население Украины представлено более чем сотней этнических групп.

132 этнонациональные группы проживают в Одесском регионе. Каждый второй гражданин является представителем определенной этнонациональной группы, тогда как в Украине в целом каждый четвертый. Здесь функционирует региональная программа поддержки национальных меньшинств, которая действует в соответствии с законом «О поддержке национальных меньшинств».

Около 12 тысяч национальных меньшинств проживает в Крыму.

С принятием закона «Про национальные меньшинства» украинское государство еще раз подтвердило, что оно окончательно избрало путь построения демократического правового, а не сугубо этнического государства.

Термин «национальные меньшинства» является общепринятым для государств-участниц Европейского союза.

Конституционные права национальных меньшинств подразделяются на политические, культурные, личностные. Политические права предполагают избирательное право (право быть избранным для участия в функционировании разных органов власти, создавать общественные организации, выдвигать своих кандидатов в депутаты). Культурные права, в первую очередь, ориентированы на реализацию прав, связанных с возможностью использовать родной язык в сферах политики, культуры, информации, поддерживать национальные культурные традиции. Личностные права - это право свободно выбирать национальность, фамилию, имя, отчество.

Анализ прав в сфере этно-национальных отношений как в Украине в целом, так и на региональном уровне позволяет сделать следующие выводы. Гармонизация этно-национальных отношений зависит от решения целого комплекса проблем- экономических, социальных, политических, культурных, а также от правовых, в частности от равенства всех этно-национальных групп, образующих структуру украинского общества.

Городнюк Людмила Степанівна – магістрантка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності соціально-гуманітарного факультету Університету Ушинського

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Слово *імідж*, яке як поняття увійшло у життя пересічного американця в 1960-их, а в Україну прийшло в 1990-их, тепер лунає навкруги кожної сучасної людини по сто разів на тиждень, а поняття оточує нас весь час. Трансляції українського телебачення - це постійна *демонстрація* іміджів (співаків, телеведучих, світських «львів» та «левиць», так званих експертів у різних питаннях та багатьох інших публічних людей) чи *змагання* іміджів (політиків, громадських діячів, активістів, відомих спортсменів). На бігбордах йде постійна боротьба за наше враження і наш вибір між продуктами гастрономічної, косметичної, спортивної, будівельної, банківської та інших галузей. На стадії реклами всі ці торгові марки справляють на нас враження аж ніяк не якістю товарів чи послуг, а інструментами *іміджелогії* – *образами, зображеннями, кольорами, логотипами, гаслами*, щасливим виглядом людей, що ніби то користуються їхніми послугами постійно.

Але якщо двадцять-тридцять років тому такими носіями (*індукторами*) іміджу були тільки відомі люди (співаки та актори, політики, спортсмени, телеведучі, яких в чисельному виміру теж було набагато менше, ніж сучасних «зірок») та лічені бренди, які першими з'явилися на теренах тільки що сформованої молоді держави Україна, то сучасні засоби соціальної комунікації – інтернет, соціальні мережі, месенджери – наділяють абсолютно кожного жителя планети Земля (а разом зі всіма, і кожного пересічного українця) феноменальними можливостями бути не тільки *реципієнтами іміджу* (споживачами враження), а й *індукторами іміджу* власного.

Технічна легкість, з якою ми можемо реєструватися в нових соцмережах та пабліках, створювати власні сайти, групи, підписки, і заявляти в світ про себе, дозволяє нам бути рівноправними гравцями в масових комунікаціях.

Сьогодні практично кожний третій-четвертий українець існує, як мінімум, у двох вимірах – у реальному житті та в просторі соціальних мереж, пабліків, месенджерів, які залучають людину в певну інформаційну та смислову реальність із характерними топ-темами, гаслами (*меседжами*), співрозмовниками (так званими *друзями* або *френдами*), героями й антигероями, однодумцями й опонентами, іншими подразниками нашої психіки, свідомості, уяви, смаків й цінностей.